

Motion till riksdagen 2017/18:1313

av Mikael Oscarsson (KD)

Statlig forskningsfinansiering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas med syftet att kartlägga den svenska statliga forskningsfinansieringen och föreslå alternativ för att öka innovation och mångfald i forskningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den statliga myndighetsstrukturen för forskningsfinansiering bör ses över och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att universiteten bör ges en större självständighet i form av självständiga stiftelser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kungliga Vetenskapsakademien konstaterar i en rapport kallad Excellensrapporten (2012) att ”svensk forskning trots de betydande nationella satsningar som görs tappar i konkurrenskraft på nivån genombrottsforskning med stort internationellt genomslag”.

När det gäller publikationer sackar svensk forskning efter i utvecklingen.

Forskning är avgörande för utvecklingen, både nationellt och internationellt. Den största delen av forskningen som sker i Sverige är grundad i näringslivet. Men staten är en viktig och betydande aktör för finansieringen av forskningen i Sverige och det är avgörande att dessa medel verkligen styr i rätt riktning.

Forskning i sig är nydanande och innovativ till sin karaktär. Forskning ska enligt definition utmana våra kunskaper och ifrågasätta hävdvunna hypoteser. Forskningens själva själ är att söka motbevisa den kunskap som man tror sig uppnått, med syfte att antingen stärka denna kunskap eller förkasta det som inte stämmer i vår hittillsvarande kunskap eller vetenskap.

Forskningen ska och bör inte styras av politiska hänsyn utan måste vara fristående och oberoende för att verkligen kunna arbeta för att utveckla vår kunskap om sanningen.

I Sverige har vi fått ganska många institutioner och myndigheter som sysslar med forskningsfinansiering. Efter hand som tiden går finns det en risk i att de institutioner man skapat inte medverkar till nydaning och innovation utan i stället konserverar och kväver den fria forskningen. Därför är det viktigt att ständigt utveckla systemen för forskningsfinansiering, och om möjligt även öka resurserna för forskningen så att vi kan få en positiv samhällsutveckling framöver.

Tyvärr är det svårt att veta hur effektiv den svenska finansieringen av forskningen egentligen är, då det faktiskt saknas forskning om detta – enligt Olle Häggbom (2014) vid Örebro universitet är det förbluffande hur svagt empiriskt stöd det finns i forskningen om forskningsfinansiering. För en effektiv finansiering är det viktigt att ha kunskap om vad som ger mest ”pang för pengarna”. Kanske skulle man kunna anslå en pott på 100 miljoner kronor som fördelas till 100 helt nya, innovativa forskningsidéer. I vilket fall som helst måste man se över möjligheterna att nya idéer som kan ge Sverige en tätplacering i den internationella forskningen verkligen kommer fram.

Mikael Oscarsson (KD)